

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Conso||lacione Ivsto-|||rvm

Hillesheim, Ludwig

Coloniae, 1572

VD16 H 3678

Ad Reverendissimvm In Christo Principem Ac Dominvm, Dominvm
Iacobvm Archiepiscopum Treuierensem, Sacri Romani imperij per Galliam
& regnum Arelatense Archicancellarium, Principem Electorem Ludouici ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60369)

9
AD REVEREN-
DISSIMUM IN CHRI-
STO PRINCIPEM AC DOMI-
NVM. DOMINVM IACOBVM AR-
chiepiscopum Treuirensē, Sacri Roma-
ni imperij per Galliam & regnum Are-
latense Archicancellarium, Prin-
cipem Electorem

Ludouici Hillesemij Ander-
naci Præfatio.

Vanquam Reue-
rendissime Anti-
stes, ab rerum cœ-
lestium perfecta
cognitione om-
nis omnis naturæ
humanæ vis longo interuallo ar-
ceatur, tamen diuinitis impressa
in animo, atque in mente homi-
nis religio est, qua accendimur

A 2 ad

ad venerandum atque colendum
eum, à quo agnoscimus omnia
ratione summa, ad perennem glo-
riæ diuinæ testificationem, et il-
lam sempiterni ac beatissimi nu-
minis propagandam scœlicitatem
procreata. Etenim absoluto iam
opere tãto, cuius immensitatem
omnes naturæ rerum testantur,
ac quibus sensus aliquis inest ag-
noscunt, homo est effectus, quo
nihil ab optimo & præstantissi-
mo genitore melius procreatû
est, vt autoritate religionis sum-
ma proditum sit, eum ad Dei si-
militudinem factum. Obscura-
tum quidem & deformatum est
tam præstans opus, ac magno
scelere admissio, ingens ei labes
inducta: Diabolus enim ad ho-
minem fallendum, mendacium
suum

PRAEFATIO

3

suum accommodauerat, iamque victor, in eo ceu praesidium improbitatis suae collocauerat, malitiamque suam firmauerat. Sed illa deturpatio voluntatis naturaeque humanae, Dei beneficio ac dono derterfa est atque detracta, *Ad Rom. 5.* & salus e caelo demissa, vt ad recuperanda ea, quibus exciderat bona, homini, etsi nullum eius meritum esset, tamen gratuita benignitate Dei, iterum aditus fieret. Harum rerum ingenerata a Deo ac religione consecrata, consideratio atque memoria sempiterna in animis eorum est, qui vim maiestatemque diuinam, iusta veneratione colunt, eiusque voluntatem ac leges in omni vita sequuntur: ex eoque fit, vt illum caelestem diuini beneficii fructum per-

A 3 cipiāt

cipiant, summa cum ipsorum cō-
seruatione ac salute. Quanquam
autem intereà, dùm in terris a-
gunt, virtus eorum non naturæ,
sed primi delicti lege magnis ca-
sibus subiecta sit, tamen DEVM
vitæ ducem, & magistrū habent,
eiusque præsidio & tutela conti-
nentur. Itaque inter innumera-
biles conuersiones rerum, post
tot seculorum interualla stetit in
hunc diem sanctorum & iusto-
rum hominū ordo inuictus, De-
oq; semper præsentē, ad certam
spem immortalitatis erectus.
Quantū enim magnis ex offen-
sionibus ac causis, sæpè acerbi in
animis eorum oriantur dolores,
tamen illi mortalia omnia acci-
piunt ad exercitationem virtutis
suae: præstoque eis perpetuò est,
coele-

coeleste consolationis & gratiae
 medicamentum, ut oleo diuinæ
 misericordiae inuncti, semper dei
 benignitati confidant. Hæc nun-
 quã aberit ab eis, etsi in hac qua-
 si mundi senecta res eorum in an-
 gustum adductæ sint, imminente *2. Pet. 3.*
 forsan summo iustorũ bono, im- *1. Pet. 4.*
 piorum sempiterno malo, fine re-
 rum omnium, & magni iudicij die.
 Eum enim qui nunc est tempo-
 rum statum fore à Deo est
 affirmatum, & hoc ipsum prodi-
 gia gravissimiq; euentus decla-
 rant. Varij sæpè casus extiterunt,
 & tamen si verè volumus iudica-
 re, vix ætas vlla malorum focun-
 dior fuit, ut crescente vitiorum
 dominatu, turbata coniunctione
 religionis Catholicæ atque or-
 thodoxæ, Dei iura quasi ab hu-

manis rebus auersa esse videatur. Verum illi, & ad testimonia sacra, & ad ipsam gubernationem vniuersi fatalesque conuersiones rerum altiores cogitationes referunt, ac ducente Dei spiritu agnoscunt hoc simulachrum diuinæ mentis, atque illa pulcherrima opera non frustra effecta, nec inanem eorum rationem esse, sed eorum qui fideli in Deum animo sunt conseruationem & salutem, extremo illorū qui se ab eo auertunt malo, hæc omnia esse constituta. Hæc igitur iustorum hominum inter æstus atque fluctus maximos vitæ consideratio est, quæ eos & gratiæ diuinæ reconciliat, & summa in terris consolatione implet. Confirmatur enim patientia eorum contemplatione

PRAEFATIO 9

ne diuina, & in his tenebris vitæ
luce cœlesti illustratur. Hæc cogitationes timoris plenas erigit,
& animos ad cœlum atque originem suam attollit, vt nihil tam certum habeant, quàm Deum, si præsens in periculis suorum ad ipsos seruandos semper fuit, eum nunc quoque in hac tanta vastatione vota eorum ac spes nõ deseraturum: non enim diminutus est, vt ait propheta, domini spiritus, nec facta debilius eius dextera, nouit ille eos, quorum spes ipso nitatur, & ijs qui nomen eius inuocant salutem dabit: propter electos certè facta omnia sunt, propter eosdem hætenùs perstiterunt, eorundem causa iterum dissoluentur: idque celerius aliquãto fore affirmatum à Deo est, vt

Mich. 2.

Naum. 1.

Ioel. 2.

A 5 tantis

tantis malis, quæ in hoc tempore sunt, eximantur, nec offendatur ij, ad quos hæreditas ventura est salutis, & qui sempiternæ vitæ sunt destinati, scripti in agni libro vitæ. Sed tamen sustinere Deum videmus, & agere patienter omnium salutis causa, vt etiam ij qui se ab eo auerterunt, ad resipiscentiam inuitentur ac reducuntur. Interea autem rationes inuendæ, omniaq; præsidia adhibenda sunt, vt inter tot accessiones malorum & mutationes rerum ac temporum varias atq; graues, ab perturbationum & offensionum iniuria se animi tueantur ac defendant. At si terræ omnes ac maria obeantur, si immensitas ac spatia rerum omnium mente lustrentur, vna ad hoc consequendum

Ad Heb. 1.

Actor. 13.

2. Pet. 3.

Apoc. 21.

PRAEFATIO

ii

dum via est, Deo seruire, eius vo-
 luntatem in omni vita sequi, &
 semper aduersantem vitio, rectā
 atque constantem in omni actio-
 ne viam seruare. Nimirum hæc
 est illa præstans ac diuina sapien-
 tia, cuius ductu omnes impetus
 malorum franguntur & exupe-
 rantur, hæc consolatur afflictos,
 abducit perterritos à timore ani-
 mos, & lætitia incredibili perfun-
 dit. Vt ergo in maximis tempe-
 statibus perturbationum, eius in
 animo nostro infixæ memoria ef-
 set, aggressi sumus ea literis man-
 dare, quibus in omni parte & cō-
 ditione vitæ firmamenta ad con-
 solandum inessent, & quæ in sum-
 mismalis spem certam salutis o-
 stenderent: vt & Deo benignè iu-
 uante nobis consuleremus, & bo-

A 6 ni

ni omnes, non suas fortunas lugēdas, non in mœrore ac lachrymis consensendum, sed certa expectatione meliorum, lætitiæ immortalis, & quam nullus terminet dies percipiendę spem in deo æternam esse à me admoneretur. Missa autē ad te Antistitem summi ordinis sunt, & amplitudini nominis tui oblata, qui magna autoritate, illustri gloria virtutis, sacra administratione suscepta, pro ista animi excellentia, cuius in omnium hominum mentibus & sermonibus cōfirmata existimatio est, agnoscis, quantam hæc habeant vim, & quàm necessaria eorum ratio hoc tempore sit, ad retinendam moderationē vitæ, & erga Deum religionem atque fidem. Sit modo hoc omnibus

nibus fixum, vt Dei disciplinam
 vniuersis anteponendam esse fla-
 tuant, & in illa repositam habeāt
 spem beatitudinis suæ, in quo san-
 ctè præstādo declarata iam olim
 religio est tua, excolente fœlicè
 naturam Joanne Flaminio sancto
 sacerdote, & vt Desiderij Eras-
 mi Rot. de eo verbis ac testimo-
 nio vtar, angelicæ puritatis vi-
 ro, què credibile est inter beatas
 in cœlo mentes lætari, tantū Cel-
 situdini tuæ munus diuinitūs ob-
 uenisse, in quo sanctæ & Catho-
 licæ Ecclesiæ Dei rebus afflictis
 ac populis tuæ fidei creditis, præ-
 sidium esse possit. Itaque institu-
 tum meum, cuius in religionis
 & officiorum vitæ obseruatio-
 ne posita ratio est, & Celsitudi-
 ni tuæ, & iustis hominibus gra-

tum iucundumque fore spero, ac
Deum Optimum Maximum sup-
plici ac demissa mente oro, vt
Celsitudinem tuam atq; omnes,
qui sanctissimum ipsius numen
religiosè venerantur, depulsa
omni malorum caligine, sem-
piterno consolationis sul-
gore illustret. Ander

naci Anno salutis
humanae

1571.

Elenchus